

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/73/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313202870
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6313202870.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej, v právnej veci starostlivosti o maloletú N. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, maloletá zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Brezne, dieťa otca neurčeného a maloletej matky J. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. nad S., T. XX, zastúpenej JUDr. Katarínou Húšťavovou, advokátkou, advokátska kancelária Banská Bystrica, Horná 67, dcéra J. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. N. S., T. XXX/XX, o návrhu maloletej matky na priznanie rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletemu dieťaťu, na odvolanie maloletej matky proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 2P/64/2013 - 37 zo dňa 25. 06. 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd predložil odvolanie maloletej matky J. Z., nar. XX. XX. XXXX, proti rozsudku, ktorým okresný súd jej návrh na priznanie rodičovských práv a povinností k maloletej N. Z., nar. XX. XX. XXXX zamietol.

Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že maloletej matke sa dňa 14. 03. 2013 narodila dcéra N.. Maloletá matka za otca dieťaťa označila maloletého J. H., nar. XX. XX. XXXX, ktorý v konaní 8Po/6/2012 otcovstvo uznal, ale ani on plnoletosť dosiať nedovŕšil. V čase konania súdu bola maloletá matka vo veku viac ako 16 rokov. V roku 2011/2012 bola žiačkou prvého ročníka Spojenej školy v Brezne, ročník neukončila. V školskej dochádzke nepokračovala čo odôvodňovala tehotenstvom a neskôr nezaujmom. Maloletej matke nebol úplne známy rozsah rodičovských práv a povinností ani ich význam vo vzťahu k jej maloletemu dieťaťu. Maloletá matka nemala jasnú predstavu o svojej budúcnosti ani o budúcnosti dieťaťa. O partnerstve s otcom dieťaťa neuvažovala a do budúca toto partnerstvo vylúčila pre vzájomne narušené vzťahy. Priznanie rodičovských práv a povinností stotožňovala s finančnými nárokmi spočívajúcimi v štátnych sociálnych dávkach. Maloletá matka bola nezrelá, bez zodpovednosti k vlastnému životu a svojej budúcnosti. Nevenovala sa nadobudnutiu kvalifikácie a o príprave na budúce povolanie neuvažovala ani formou individuálneho študijného programu. Maloletá matka v konaní nepreukázala, že chápe význam konania o priznanie rodičovských práv a stotožnila si ho s finančnými plneniami. Sama nebuduje svoju domácnosť. Bez rodiny a svojej matky by nedokázala zabezpečiť svojmu dieťaťu dostatočnú starostlivosť. V starostlivosti o maloletú N. maloletej matke pomáha jej matka, ktorá bola v inom konaní ustanovená za poručníka maloletej a bola oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 29 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti uvedenému rozhodnutiu podala prostredníctvom právnej zástupkyne ustanovenej Centrom právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, odvolanie maloletá matka. V odvolaní poukázala na nesprávne skutkové a právne posúdenie veci. Nebolo preukázané, že by na strane maloletej matky bol vážny dôvod na nepriznanie rodičovského práva a povinnosti. Osobná starostlivosť o maloleté dieťa, o ktorú žiadala, bude spočívať v jej osobnej starostlivosti o maloletú N., ktorú maloletá matka v súčasnosti fakticky aj vykonáva. Iné v konaní preukázané nebolo. Neukončenie školskej dochádzky maloletej matky ani nebudovanie vlastnej domácnosti nemožno posudzovať ako konanie, ktoré nie je v záujme jej maloletého dieťaťa. V konaní mal súd postupovať v úzkej súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany, ktorá v tomto prípade absentovala. Nebolo konštatované, či maloletá matka mala alebo nemala vyhovujúce prostredie pre výchovu svojho dieťaťa v prostredí, kde dieťa vyrastá, a to miestnym zisťovaním skutkového stavu. Kolízny opatrovník navrhol návrh maloletej matky zamietnuť len z dôvodu, že maloletej bol ustanovený poručník. Poručník ale nie je osoba povinná sa osobne o maloleté dieťa starať, vykonáva len dohľad nad spôsobom a rozsahom starostlivosti o maloleté dieťa. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrhu maloletej matky vyhovel, priznal maloletej matke rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k starostlivosti o maloletú N. dňom narodenia dieťaťa.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že maloletá matka sa dožadovala svojich práv bez rovnocenného vnímania vlastných povinností, v tom aj povinností k sebe samej. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že maloletá matka nemá a nespĺňa predpoklady na výkon rodičovských práv a povinností a že ich zabezpečí v záujme svojej maloletej dcéry. V starostlivosti o maloleté dieťa pomáhala maloletej matke podľa vlastného vyjadrenia stará matka dieťaťa ako poručník. Súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, čo maloletá matka vykonáva. Poručníkom maloletej N. Z. sa stala podľa rozsudku Okresného súdu v Brezne č. k. 8P/65/2012 - 26 z 23. 05. 2013 stará matka J. Z., nar. XX.. XX. XXXX. Poručník nie je povinný sa starať o maloleté dieťa osobne, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje. Matka maloletej je sama ešte dieťaťom, je nezrelá, bez akejkoľvek zodpovednosti k vlastnému životu, k svojej budúcnosti, a teda aj k budúcnosti svojho dieťaťa. Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, preskúmal vec a odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2, písm. a) OSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 OSP napadnutý rozsudok podľa § 219 ods.1 OSP ako vecne správne.

Podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 28 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „Zákon o rodine“) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine pri výkone rodičovských práv sú rodičia povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 3 veta prvá Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

Podľa § 29 ods. 1 Zákona o rodine súd môže priznať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa aj maloletému rodičovi dieťaťa staršiemu ako 16 rokov, ak spĺňa predpoklady, že výkon tohto práva zabezpečí v záujme maloletého dieťaťa. Podľa ods. 2 ak je potrebné spravovať majetok maloletého dieťaťa, v rozhodnutí o priznaní rodičovských práv a povinností podľa odseku 1 súd zároveň rozhodne o ustanovení opatrovníka na spravovanie jeho majetku (ďalej len „majetkový opatrovník“).

Podľa § 154 ods. 1 OSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Okresný súd konal o návrhu maloletej matky J. Z., ktorá bezprostredne po narodení svojej dcéry N. Z., nar. XX. XX. XXXX požiadala o priznanie rodičovských práv a povinností vo vzťahu ku starostlivosti o maloletú N.. Návrh odôvodnila tým, že býva v 2-izbovom byte svojich rodičov s ktorými žije v spoločnej domácnosti, v byte má aj so svojím dieťaťom k dispozícii samostatnú izbu, obývačku, spoločnú kuchyňu a ostatné priestory. Keďže matka dovŕši plnoletosť až XX. XX. XXXX, nemá nárok na rodičovský príspevok ani prídavok na dieťa. Podľa výpovede maloletej matky na pojednávaní 29. 05. 2013 v uvedenom byte bývajú ešte jej dvaja bratia, jeden je jej dvojča a jeden mladší bol vo veku 11 rokov. Jej príjmom sú len prídavky na dieťa 30,- EUR mesačne. Z rozsudku Okresného súdu v Brezne č. k. 8P/65/2013 - 26 z 23. 05. 2013 vyplýva, že na návrh starej matky J. Z. nar. XX. XX. XXXX bola táto ustanovená za poručníčku maloletej N. Z., nar. XX. XX. XXXX, zastupuje ju, spravuje jej majetok, dohliada na spôsob a rozsah starostlivosti o ňu. Maloletá matka o priznanie rodičovských práv v tom rozsahu, o ktorom bolo rozhodnuté v inom konaní, o zastupovaní a správe majetku maloletej N. Z. nežiadala. V odvolaní poukázala na to, že sa podaním návrhu domáhala toho, čo fakticky vo vzťahu k maloletej N. vykonávala, a to osobnej starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine). Vzhľadom na to, že návrh maloletej matky bol podaný 22. XX. 2013 a maloletá N. sa narodila XX. XX. XXXX, z návrhu zisťované skutočnosti nemohli vyplývať. Okresný súd vykonal dokazovanie a zistil skutkový stav podrobným výsluchom maloletej matky a jej matky, súčasne poručníčky dieťaťa, z ktorých výpovedí zistil v akých pomeroch maloletá matka žije. O pravdivosti výpovedí maloletej matky nemal pochybnosti okresný ani odvolací súd. Za tohto stavu s prihliadnutím na stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý žiadal návrh zamietnuť (úradný záznam č. I. 19), by bolo miestne zisťovanie v dvojizbovom byte a domácnosti maloletej, ktoré je domácnosťou jej rodičov a ďalších maloletých súrodencov, nadbytočné. O týchto pomeroch podala potrebnú správu aj Obec D. N. S. (č. I. 18). Z uvedených dôkazov a z nich vyplývajúcich skutočností je zrejmé, že maloletá navrhovateľka nemala a nemá objektívne vytvorené podmienky pre to, aby sa mohla postarať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj svojho dieťaťa. Aj keď vôľu a snahu v tomto smere pred okresným súdom deklarovala, čo však nebolo postačujúce vzhľadom na ďalšie zistenia a správne skutkové a právne závery, ktoré urobil na základe vykonaného dokazovania okresný súd. Okresný súd rešpektoval citovanú právnu úpravu, zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodol, pretože podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať bez návrhu, navyše účastníci návrh na náhradu trov konania podľa § 151 ods. 1 OSP nepodali.

Rozhodnutie bol v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.